

forskere af Ernest Lavisse's og Albert Sorel's berømmelige generation. Bourgeois, der fødtes i Paris 1857, arbejdede navnlig med diplomatisk historie og er forfatter til flere bøger om det 18. aarhundredes »sekrete« udenrigspolitik, fyrsternes og statsledernes private forhandlinger side om side med udenrigsministrenes officielle korrespondance. Sammen med Georges Pagès redegjorde han for aarsagerne til verdenskrigen og skrev alene det moderne Frankrigs historie til Cambridge Historical Series. Hans hovedværk er den meget anvendte *Manuel historique de politique étrangère*, der i fire bind skildrer den mellemfolkelige udvikling fra 1610 til 1919. Som lærer ved Sorbonne, École Normale Supérieure og École des Sciences politiques, øvede han stor indflydelse ved sin viden og sin personlighed. Den der skriver disse linjer bevarer i taknemlig erindring mindet om hans inspirerende undervisning og hans ædle karakter. Bourgeois var »administrateur honoraire« for Sèvres porcellainfabrik og siden 1920 medlem af Académie des sciences morales et politiques.

F. W. W.

»Videnskabernes Selskabs Kommission for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie« oprettedes 1906 og har i Aarenes Løb ved Udsendinge til Biblioteker og Arkiver i Sverige, Norge, Tyskland, Østrig, Schweiz, Holland og Frankrig indsamlet et overordentlig righoldigt Materiale. Dette har hidtil kun kunnet benyttes paa Det kgl. Bibliotek, hvor det opbevares i Kartotekform, men for at gøre det lettere tilgængeligt har Kommissionen nu ladet sin Sekretær Dr. Lauritz Nielsen udgive en *Registrant over Breve fra og til Danske i udenlandske Biblioteker*. (Kbh. 1934.) Registreringen af de vidt adspredte Breve har ikke blot givet det rigeste Udbytte, men har tillige været det Arbejde, som er til Nytte for det største Antal Forskere. Det er derfor af stor Betydning at faa denne Brevregistrant trykt, og det foreliggende Bind, der i overskuelig og let haandterlig Form, med Litteraturhenvisninger og Register, giver Oplysning om Tusinder og atter Tusinder af Breve fra og til Danske, har al Udsigt til at blive en stærkt benyttet Haandbog, der stadig vil bevare sin Værdi, naar den, som det ifølge Forordet er planlagt, efterhaanden føres à jour ved Udsendelse af Tillæg. Kommissionens Registreringsvirksomhed er desværre næsten helt lammet for Tiden, men netop en Publikation som denne er velegnet til at vise, af hvor stor Betydning Arbejdet er, og vil forhaabentlig bidrage til, at dette snart kommer i Gang igen.

R. Paulli.